

POSTANOWIENIE

5 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 5 maja 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o zapłatę,
na skutek wniosku adw. M.P. o uchylenie rozstrzygnięcia
o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej w postanowieniu Sądu Najwyższego
z 7 stycznia 2021 r., I CSK 598/20,

odmawia uchylenia postanowienia.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, stwierdził, że § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W chwili wydania wyroku TK powyższe rozporządzenie już nie obowiązywało, lecz nadal stosowało się do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu i dlatego podlegało kognicji TK.

Postanowieniem z 7 stycznia 2021 r., I CSK 598/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej i przyznał adwokatowi skarżącego wynagrodzenie 7500 zł, w tym należny podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. W uzasadnieniu Sąd wyjaśnił, że zastosował stawkę z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Do sprawy stosowało się rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r., nieobjęte wyrokiem TK, lecz ze względu na tożsamą treść § 4 ust. 1 w obydwu rozporządzeniach (uchylonym i obowiązującym) Sąd Najwyższy i tak pominął ten przepis i zastosował § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Wyrokiem z 27 lutego 2024 r., SK 90/22, TK stwierdził, że § 2 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Adwokat skarżący na podstawie art. 416¹ k.p.c. wniósł o zmianę lub uchylenie rozstrzygnięcia o kosztach, zawartego w wyroku Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew treści skargi Sąd Najwyższy przyznając wynagrodzenie adwokatowi z urzędu zastosował § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Nie zastosował § 2 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, a tym samym wyrok TK z 27 lutego 2024 r., SK 90/22, nie może być podstawą uchylenia rozstrzygnięcia o kosztach.

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[SOP]